

داعش اولین
بار توسط
جهادگرا درنی
ابومصعب
الزرقاوی در سال
۱۹۹۹ تشکیل
شد و سپس با
بیرون راندن
نیروهای عراقی
از شهرهای
کلیدی در غرب
کشور در سال
۲۰۱۴ و اعلام
خلافت جهانی،
به شهرت
جهانی رسید

کشور، رشد تهدیدات تروریستی و پیدایش «دولت اسلامی» در این کشور شد. یکی دیگر از عوامل بی ثبات کننده ای که بر اوضاع عراق تأثیرگذار بود، سرکوب فعال بعثیسم توسط نیروهای دولت امریکا و متحدان آنها بود. حزب بعث که در زمان آغاز حوادث سال ۲۰۰۳ در عراق اکثریت نمایندگان آن را مسلمانان سنی تشکیل می دادند، پس از سرنگونی رژیم صدام حسین، توسط دولت انتقالی عراق غیرقانونی اعلام شد. اقلیت سنی که رهبری دولت را برعهده گرفتند عمدتاً از جانب مسلمانان شیعه و کردهای ایزدی مورد آزار و اذیت قرار گرفتند و اعضای بعث که سرکوب شده بودند به شمال غربی عراق نزدیک تر شدند و به موصل و به اصطلاح «مثلث سنی» گریختند. شکنجه، آدم ربایی و قتل حامیان رژیم سرنگون شده به این واقعیت منجر شد که کارمندان سابق دستگاه های اداری، ارتش، پزشکیان، معلمان و همچنین نمایندگان سابق سازمان های طرفدار دولت شروع به متحد شدن در گروه هایی کردند که رفته رفته به تعداد آن ها افزوده شد.

در نتیجه مبارزه چندین گروه رادیکال به رهبری محلی القاعده برای تسلط بر منطقه و همچنین در نتیجه فعالیت های زیرزمینی نیروهای ترکیه، عربستان، ایران و غیره در خاک عراق که در سال ۲۰۰۶ پیامد آن یک جنگ داخلی و پیدایش تشکیلات بنیادگرای ویرانگر جدید به نام «دولت اسلامی عراق» که بعداً به «دولت اسلامی عراق و شام» تغییر نام داد، بود.

هنگام تجزیه و تحلیل دلایل تشکیل داعش، نمی توان به نقش مهم القاعده اشاره نکرد، سازمانی کلیدی که پایه و اساس ظهور دولت اسلامی را پی ریزی کرد. القاعده، مانند طالبان و داعش، تلفیقی از عناصر افراطی پان اسلامیسیم افراطی است. گروه مکتب الخدامد که در سال ۱۹۸۴ در پاکستان به عنوان یک جنبش آزادبخش ملی علاقه مند به مقابله با نیروهای مسلح شوروی در افغانستان تشکیل شد، با حمایت مالی اسامه بن لادن به آن پیوست. القاعده، به عنوان یک سازمان افراطی بین المللی مسئولیت یک سری حملات تروریستی بزرگ در سراسر جهان را برعهده گرفت. ایدئولوژی این گروه مبتنی بر تمایل به پاکسازی اسلام از جریانات «نادرست» و تفسیر «حقیقی» از دین در همه کشورهای مسلمان از سال ۱۹۹۷ در سراسر جهان است.

نزدیک به اواسط سال ۲۰۰۰، القاعده با سازماندهی «مجمع مشورتی مجاهدین» و آغاز ادغام حدود ۱۱ گروه در یک گروه واحد به نام «دولت اسلامی عراق» به مبارزه برای افزایش قدرت خود در خاک عراق پرداخت. با این حال چند سال بعد، در سال ۲۰۱۴، نمایندگان رهبری القاعده رسماً اعلام کردند که داعش شاخه آنها نیست، بلکه از فعالیت های داعش حمایت کرده و القاعده مسئول حملات انجام شده توسط داعش است. اما با گذشت زمان تضاد منافع بین رهبران داعش و رهبری القاعده آشکار شد که منجر به انشعاب غیرقابل بازگشت و بعدها به مرحله رویارویی نظامی تبدیل شد. [۳]

داعش اولین بار توسط جهادگرا درنی ابو مصعب الزرقاوی در سال ۱۹۹۹ تشکیل شد و سپس با بیرون راندن نیروهای عراقی از شهرهای کلیدی در غرب کشور در سال ۲۰۱۴ و اعلام خلافت جهانی، به شهرت جهانی رسید. سپس شرق سوریه را فتح کرد. در سال ۲۰۱۷ پس از مداخله نیروهای بین المللی، شهرهای موصل و رقه را تسلیم کردند. در ژانویه ۲۰۱۵، داعش را در استان ننگرهار در شرق افغانستان تأسیس کردند و به طور پیوسته جدانشدگان از جنبش طالبان را بویژه کسانی که از شکست رهبری خود در میدان جنگ ناراضی بودند استخدام کردند.